

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Vaihekaavan selvityksiä
Marraskuu 2006

Tiivistelmä

LAAJAT YHTENÄISET METSÄALUEET EKOLOGISEN VERKOSTON OSANA UDELLAMAALLA

Ekologinen verkosto koostuu luonnon ydinalueista ja ekologisista yhteyksistä. Ekologista verkostoa voidaan tarkastella eri tasoilla yleiseurooppalaisesta paikalliseen tasoon. Tässä selvityksessä on keskitytty Uudenmaan maakunnan ekologisen verkoston selvittämiseen sekä kartoitettu sen ydinalueina laajoja yhtenäisiä metsäalueita. Selvityksen perusteella Uudenmaan maakunnan alueella on 13 laajaa yhtenäistä metsäaluetta, joiden yhteispinta-ala on 18 % maakunnan maapinta-alasta.

Selvityksessä on määritelty laaja yhtenäinen metsäalue alueeksi, joka on säilynyt pinta-alaltaan muihin metsäalueisiin verrattuna laaja-alaisena ja kokonaan tai lähes pirstoutumattomana. Pirstoutumisella puolestaan tarkoitetaan tässä yhteydessä yhtenäisten metsäalueen tai muun elinympäristön jakautumista toisistaan eriytyneiksi saarekkeiksi pysyvän laaja-alaisen liikkumisesteen tai pitkäaikaisen ympäristöhaitan seurauksena. Selvityksessä käytetään laajasta yhtenäisestä metsäalueesta lyhennettä lym.

Laajat yhtenäiset metsäalueet ovat arvokkaita luonnon monimuotoisuuden kannalta. Uhanalaisten lajien sekä myös tavanomaisten ja yleisten metsälajien elin- ja levittäytymismahdollisuuksien parantamiseksi alueet ovat erityisen tärkeitä. Suuret alueet tarjoavat paremmat mahdollisuudet lajien populaatioiden toiminnalle, suojeltujen lajien levittäytymiselle, lajien perimän geneettiselle vaihtelevuudelle ja monimuotoisuuden ylläpitämiselle.

Laajat yhtenäiset metsäalueet ovat nyt ja tulevaisuudessa uusmaalaisen metsänhoidon ja puuntuotannon kannalta merkittäviä kokonaisuuksia. Niiden säilyminen pääasiassa metsätaloustaloudessa tukee myös luonnon monimuotoisuutta.

Ekologinen verkosto muodostuu luonnon ydinalueista ja ekologisista yhteyksistä. Verkosto tarjoaa elinalueiden toiminnallisen verkoston, joka tarvitaan luonnon monimuotoisuuden suojelemiseksi, sen luonnonarvojen turvaamiseksi ja elävän luonnon ekologisen toiminnan varmistamiseksi.

Luonnon ydinalueet ovat ekologisen verkoston osa. Ne ovat eläimistölle tärkeitä, rauhallisia ja laajoja alueita, jotka sisältävät tärkeitä elinympäristöjä, ravintolähteitä ja levähdysalueita. Ne ovat eliölajien levittäytymisen ja populaatiodynamiikan kannalta merkittäviä.

Ekologinen yhteys on ekologisen verkoston osa. Ekologiset yhteydet ovat vaihtelevan levyisiä metsävyöhykkeitä, elinympäristöjä tai metsä-pelto ketjuja, joiden kautta lajit voivat siirtyä alueelta toiselle. Ne varmistavat elinalueiden saavutettavuuden eliöille muutoin epäsuotuisten alueiden poikki.

SELVITYKSEN TULOKSET

Alueiden kartoituksessa on käytetty paikkatieto-ohjelmalla tehtyjä karttatarkasteluja. Tietolähteinä on ollut mm. Uudenmaan liiton ja Suomen ympäristökeskuksen paikkatietoaineistoja sekä Metsäntutkimuslaitoksen metsävaratietoa. Alueista kahdeksan rajoittuu maakuntarajaan ja ulottuu naapurimaakuntien puolelle. Uudenmaan laajojen yhtenäisten metsäalueiden yhteispinta-ala on noin 122 500 hehtaaria. Se on noin 31 % maakunnan metsämaan pinta-alasta ja noin 18 % maakunnan maapinta-alasta.

Alueet edustavat jäljelle jääneitä, laajoja yhtenäisiä metsäalueita Uudellamaalla, joka on muilta osin maisemallisesti ja toiminnallisesti yhä enemmän rakentamisen, tiestön ja peltojen muodostamaa pienimuotoista mosaiikkia. Lym-alueiden sisään jää metsätalouden lisäksi runsaasti muuta maankäyttöä kuten peltoalueita, rakennuspaikkoja, suojelun alueita, virkistysalueita, maa-ainesten ottoalueita, tiestöä, ja teknisen huollon rakenteita.

Selvityksessä löydetty Uudenmaan laajat yhtenäiset metsäalueet:

Laaja yhtenäinen metsäalue	pinta-ala ha	
1. Hanko-Tammisaari metsäalueet	10 800	
2. Kisko-Pohjan järviylänkö	19 100	*)
3. Brukträsket-Marsjön metsäalue	4 800	
4. Meiko-Lapträsk-Vols	4 500	
5. Finnträsk-Porkkala	7 000	
6. Nuuksio	13 000	
7. Tammelan ylängön eteläosa	24 500	*)
8. Vihtijärven ympäristö	11 900	*)
9. Kytäjä-Usmi	4 900	*)
10. Ridasjärvi-Hirvihaara	8 600	*)
11. Sulkava - Isosuo	4 800	*)
12. Pornainen – Mäntsälä	7 600	*)
13. Sipoonkorpi	1 000	*)
Yhteensä	122 500	
*) alue ulottuu yli maakuntarajan		

UUDENMAAN EKOLOGINEN VERKOSTO JA
LAAJAT YHTENAISET METSÄALUEET

- Luonnonnydinalue
- Laaja yhtenäinen metsäalue
- Ekologinen yhteys
- Maakunnan raja

1. Hanko - Tammisaari metsäalueet
2. Kisko - Pohjan järviylänkö
3. Brukträsket - Marsjön metsäalue
4. Meiko - Lappträsk - Vols
5. Finnträsk - Porkkala
6. Nuuksio
7. Tammelan ylängön eteläosa
8. Vihtijärven ympäristö
9. Kytäjä - Usmi
10. Ridasjärvi - Hirvihaara
11. Sulkava - Isosuo
12. Pornainen - Mäntsälä
13. Sipoonkorpi

Uudenmaan liitto
Myllynselän tie 10
00100 Helsinki

31.5.2006

Laajat yhtenäiset metsäalueet ekologisen verkoston Uudellamaalla - selvityksessä konsulttina on toiminut FM Seija Väre Sito Oy:stä. Selvityksen tuloksia käytetään Uudenmaan vaihekaavan lähtökohta-aineistona. Vaihekaavaprosessissa sovitetaan yhteen eri maankäyttömuotojen keskenään ristiriitaisetkin tarpeet sekä määritellään, miten laajoja yhtenäisiä metsäalueita käsitellään vaihekaavassa.

UUDENMAAN VAIHEKAAVA

Uudenmaan maakuntavaltuusto hyväksyi 14.12.2004 Uudenmaan maakuntakaavan ja ympäristöministeriö vahvisti sen 8.11.2006. Laadittava vaihekaava täydentää ja tarkentaa vahvistettua maakuntakaavaa.

Vaihekaavan laadinta on käynnistetty seuraavien selvitysten laadinnalla:

- Jätehuollon pitkän aikavälin aluetarpeet
- Laajat yhtenäiset metsäalueet ekologisen verkoston osana Uudellamaalla
- Liikenteen varikot ja terminaalit Uudellamaalla
- Uudenmaan kiviaineshuollon kehityskuvat
- Uudenmaan ampumaradat
- Uudenmaan moottoriurheiluradat
- Hiljaisuus ja hiljaisten alueiden tarkastelua Uudellamaalla

Vaihekaavaprosessissa selvitysten tulokset yhteen sovitetaan kaavaratkaisuksi.

Ajankohtaista tietoa vaihekaavatyöstä saa Uudenmaan liiton kotisivuilta www.uudenmaanliitto.fi. Kotisivuilta löytyy myös kaavan sisällöstä ja kaavaprosessista kertova osallisuus ja arviointisuunnitelma (OAS), jonka maakuntahallitus hyväksyi keväällä 2005.

